

czynników tej doniosłej, życiodajnej współpracy kulturalnej. Rząd Republiki Czeskosłowackiej darzy je stale aktywnym poparciem i życzliwą otacza opieką. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej tworzy w Polsce analogiczne katedry literatury i kultury czeskiej. Można przeto przewidywać, że wymiana kulturalna polsko-czeska na odcinku nauki o literaturze znajdzie i w przyszłości jak najpomyślniejsze warunki rozwoju i rzbkwitu.

Gdy dziś Jubilat spogląda na dotychczasowy plon swych trudów i wysiłków, towarzyszą mu wyrazy uznania ze strony obu bratnich społeczeństw dla zasług położonych w ciągu dwudziestu pięciu lat pracy naukowej i profesorskiej, a zarazem gorące życzenia dalszej — w długie jeszcze lata — równie żywej, owocnej i bogatej w wyniki działalności na umiłowanej placówce polonistycznej, która jest nie tylko katedrą uniwersytecką, lecz także zarazem jakby stałą delegaturą nauki i kultury polskiej wśród bratniego narodu czeskiego.

Stefan Wierczyński

UROCZYSTOŚCI MICKIEWICZOWSKIE W BRNIE

Na zaproszenie Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu im. Masaryka w Brnie, Seminarium Filologii Słowiańskiej, Instytutu Słowiańskiego (Slovansky Ustav) oddz. w Brnie oraz Stowarzyszenia Przyjaźni Czechosłowacko-Polskiej oddz. w Brnie odbyła się 20 stycznia 1949 r. w auli uniwersytetu uroczystość 150-lecia urodzin Adama Mickiewicza. Przemawiał profesor Uniwersytetu Karola w Pradze dr Marian Szyjkowski na temat „Mickiewicz w życiu duchowym narodu czeskiego“. Prelegent, najlepszy znawca wpływów duchowej kultury polskiej na kulturę czeską w epoce odrodzenia, roztoczył przed licznie zgromadzonymi słuchaczami obraz wielkości ducha Adama Mickiewicza i wskazał na przenikanie jego wpływów do kultury innych narodów, przede wszystkim zaś do narodu czeskiego. Już w roku 1828 ogłoszono pierwsze przekłady utworów Mickiewicza. Na żądanie Franc. Lad. Čelakovskiego przetłumaczył Józef Krasosław Chmelensky kilka „Sonetów krymskich“. „Pierwszy poeta czeski“ Karol Hynek Macha tworzył pod wpływem wierszy Mickiewicza. Prawie wszyscy późniejsi poeci czescy ulegali czarowi poezji Mickiewicza i wyrażali się o nim z największym entuzjazmem (np. Vrchlicky). Tłumaczeń czeskich poezji Mickiewicza jest dużo. Najbardziej znany jest przekład „Pana Tadeusza“ Elizy Krasnohorskiej i przekład „Dziadów“ Franciszka Halasa (z 1948 r.). Poezja Mickiewicza była poezją rewolucyjną, która przygotowywała między innymi rok 1848. Przez swój wpływ na literaturę czeską Mickiewicz stał się propagatorem przyjaźni polsko-czeskiej, za co go dzisiaj m. in. czci cały naród czeski.

Na uroczystości śpiewała prof. dr Maria Juřenová przy akompaniamencie doc. dra Boh. Štědrónia dwie polskie pieśni, oprócz tego zagrał dr Štědrón poloneza A-dur Chopina. Recytował (w oryg.) część Improwizacji prof. Szyjkowski, całą zaś Improwizację w przekładzie Fr. Halasa profesor konserwatorium muzycznego Rudolf Walter. Nastrój wśród licznie zebranej publiczności był prawdziwie uroczysty.

Korzystając z obecności prof. Szyjkowskiego w Brnie zaprosił go zarząd Seminarium Filologii Słowiańskiej, ażeby wygłosił w ramach wykładów uniwer-

syteckich dwa odczyty, jeden na temat: „Słowacki w literaturze czeskiej“, drugi o „Kraasińskim w literaturze czeskiej“. W obu prelekcjach prof. Szyjkowski wyjaśniał, z jakim skutkiem przenikały wiadomości o twórczości tych dwóch wielkich poetów do świadomości narodu czeskiego, dopiero co wyzwalającego się spod duchowej supremacji niemieckiej. Każdy poeta i filozof czeski musiał się zetknąć z myślami wieszczów narodu polskiego, każdy musiał określić swój stosunek do nich. Mistyka Słowackiego działa do dziś dnia, o czym świadczy praca ks. Emanuela Masaka z Brna, skromnego wielbiciela poezji Słowackiego, o którym autor ten dużo pisał w książce „Przed bramami wieczności“ („Przed bramami wieczności“). (Książkę obecnego na sali ks. Masaka prof. Szyjkowski ceni bardzo wysoko). Na odczycie o Kraasińskim zjawilo się tyle publiczności, że musiano przenieść się do największej sali Wydziału Filozoficznego. Czwarty wykład prof. Szyjkowskiego w Brnie (21 stycznia) dotyczył stosunków polsko-czeskich w ciągu stuleci. Z wielką umiejętnością i zupełnym opanowaniem materiału prelegent wygłosił wykład, obfitujący chwilami w rewelacyjne fakty, ujęty w formę dostępną, prawie że poetyczną. Wykładu wysłuchała licznie zgromadzona publiczność z wielkim skupieniem. Wykłady prof. Szyjkowskiego w Brnie były prawdziwymi świętami przyjaźni czechosłowacko-polskiej w zakresie kultury. Z ambasady polskiej w Pradze obecna była referentka kulturalna mgr Maria Skolimowska, z konsulatu generalnego w Ostrawie referent Tadeusz Ślusarczyk.

M. Kolaja (Brno)

NA DRODZE PRZEBUDOWY

Urodziny prezydenta — tydzień wzorowej pracy. W dn. 23 listopada 1948 prezydent Republiki Czechosłowackiej Klemens Gottwald ukończył 52 rok życia. Wszystkie pisma czechosłowackie poświęciły w tym dniu specjalne numery uroczystej rocznicy, omawiając obszernie całe życie prezydenta, jego dzieciństwo i karierę polityczną oraz rolę, jaką odegrał w odrodzonej Czechosłowacji jako przewodniczący partii komunistycznej i prezydent republiki. Cytowano także obszernie wypowiedzi Klemensa Gottwalda z różnych okresów jego życia.

Na domu we Vrutkach w Słowacji, gdzie mieszkał i pracował Klemens Gottwald w latach 1922—24 jako redaktor prasy komunistycznej i członek okręgowego komitetu wykonawczego KSC, odsłonięto tablicę pamiątkową. Na tablicy widnieje w pla-

skorzeźbie podobizna prezydenta z tytułem „Prezydent Zjednoczyciel“.

Także i za granicą w skupiskach czechosłowackich obchodzono uroczystości urodziny głowy dzisiejszego państwa czechosłowackiego, m. in. pod protektoratem posła czechosłowackiego odbyły się uroczystości w Wiedniu.

Dla uczczenia rocznicy urodzin prezydenta ogłoszono w Czechosłowacji „Tydzień wzorowej pracy“, poczynając od 15 listopada. „Tydzień wzorowej pracy“, organizowanej przez Front Narodowy przy czynnej współpracy Rewolucyjnego Ruchu Zawodowego (Revoluční Odborové Hnutí, ROH) i Jednolitego Związku Rolników Czechosłowackich, wchodził w zakres przygotowań do planu pięcioletniego. W tygodniu tym robotnicy, rolnicy i urzędnicy mieli się starać o podniesienie produktywności pracy nie przez prze-